

آداب و آداب معاشرت
صرفت و آداب

از منتخبات وزارت معارف برای تدریس در
تیم مدارس ابتدائی

از تألیفات جناب ثقه الاسلام حاج میرزا
رشدیه

در تمام مالک ایران، جلدی یکم و دویم
اجرت پست بعهده کتابخانه

در همه جای هر دستی رشدیه صنم نظریه است

رشدیه و کتابهای دیگر در کتابخانه

۱۴ سنوید و شرکت رشدیه تقویت مناسب فروش میزند

۳۷
۱۴

صرف فارسی

بجست آموزان مدرس سپران دختران

بطور ساده و آسان بیان شود

بمصدق وزارت معارف
خزوه پرنسپالیم و اری

این کتاب مستقیمت کتاب نحو فارسی

که هر دو مفصاح صرف و نحو زبان عربی

والله اعلم

طبع اول سنه ۱۳۲۸

منظور شده است

بدیه مخیرانه... اقل خلق آه حاج میرزا حسن

زندیه

در هر جای ایران بی اجازه لفظ طبع سوویوی

ص
فارسی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمین خالق الخلائق جمیعین
و الصلوة والسلام و التحية و الطاهر ابراهیم علی نبیه
و خیر خلقه محمد و آله الطیبین صلوات الله
و سلامه علیهم اجمعین الی یوم الدین و بعد الله
علی اعدائهم و منکر قضاة علیهم ابد الابدین
و یدبر الاله ابرین آمین یا رب العالمین

درس اول

مصرف در زبان علما کرده اند که مصدر است بوی صیغه های
مختلفه تا حاصل شود معنیهای مختلفه

و مصدر کلمه ایست که در آخر آن (تن) یا (دن)

چون . نوشتن . خواندن . خوردن . سخن .
تلقین

صرف در زبان علما است : صرف در زبان عرف صیغه است : غرض از ذکر این
مصدر بوی صیغه های مختلفه صیغه است : مصدر در کلمه ایست : علامت مصدر صیغه
پرسیدن صیغه است : رفتن صیغه است : عدن سخن صیغه هستند :

تمرین

اشتباب بنویسید ۲۵ مصدر تا و نونی ۲۵ مصدر و ال و نونی

بیا در اجاب معلم در کلاس را آنقدر طول بده که وقت تمام شود و برای مراجع تعیین وقت نما
که در کلاس بی تعیین برگرد و مورد بستن میغذنی افتد و اصول تدریس این نوع در کلاس دیبا
باید و خانه نباید مشروحاتی است مراجع فرمود معمول بدارند و غرض از این مراجع
اصول تدریس نباید تعلیم جمله اول تنها این نیست که بکتاب اکتفا شود بلکه غرض نیست که
تصحیح غلطت آن نیز معلوم آید باشد پس اسعان نظر را درین مذارند !!!

درس دوم

از مصدر نه و به با دیگر دو . فعل ماضی . فعل مضارع . فعل امر . فعل نهي . فعل نهي
 فعل جحد . فعل استفهام . هم فاعل . هم مفعول . که تفضیل در آور میشوند

تعلیم

صیغه های مختلفه چند است ؟ صیغه های مختلفه با چه حال میشود ؟ صیغه های مختلفه که است ؟
 بعد بوی صیغه صرف میشود ؟ از صیغه های مختلفه چند فعل است چند تا اسم ؟

تمرین

شب سوآلهای تعلیم اول و دوم را بطور س ج بنویسید بشره اینکه سوآله
 و جواب یکی یک خط مخصوص باشد

بنابر ملاحظه میباید ادر وقت تدریس مشاغل صیغه مختلفه را هم برای تکمیل درس بیان کند یا نه
 اطفال را ما مورب صرف و تخیل صیغه فریاد که مرطلب در موقع خود عرض میشود
 همین تصرفات خود سرانه معلمین در تدریس صرف میر شریف قلوب متعلمین را از آن کتاب کریم
 منحرف نموده بسنگلاخ این کتب جدید انداخت
 محال است که مادر زمانه از نوجوان شود و پسری مثل سید شریف فریاد او هم کتاب
 بنات و محاسن صرف میر نویسد !!!

درس بیستم

فعل ماضی کلمه ایست که دلالت کند بر معنای در زمان گذشته :

نوشتیم . نوشتی . نوشت . نوشتیم . نوشتید . نوشتند

فعل مضارع کلمه ایست که دلالت کند بر معنای در زمان آینده :

می‌نویسیم . می‌نویسی . می‌نویسد . می‌نویسید . می‌نویسند

فعل امر کلمه ایست که دلالت کند بفرمودن کسی کردن کاری را :

بنویس . بنویسید . بنویسند

تفصیلات

فعل ماضی چه است : فعل ماضی بوی چند صیغه صرف می‌شود . فعل مضارع چه است : فعل مضارع بوی چند صیغه صرف می‌شود . فعل امر چه است : فعل امر عبارت از کلمه ایست که بفرمودن کسی را دلالت دارد .

تمرین

هشصد و نودی که در تمرین اول نوشته فصل ماضی آنها را از زبان تهرکت و نوشتن لفظی بنویسند

سهم در ادب بکلیف فعال مخالف سایر معنی را بر شصت و باره در بنجام کالیف از سپین نهادن توقع معنی وقت بنویسند که چون تحول نمیرد در تصحیح مثل آنها خود وقت خود بنویسند

درس چهارم

فعل نهی کلمه است که دلالت کند بر نمودن طبعی نکردن کاری بزرگ :

فعل نهی کلمه بازداشتن است کسی را از کاری

نویس : ننویسید * ننویسید . ننویسند

فعل نهی کلمه است که دلالت کند بر نشدن کاری در زمان آینده :

ننویسیم . ننویسی . ننویسید * ننویسیم . ننویسید . ننویسند

مطمئن

فعل نهی کلمه است فعلی که در ترجمه مسکنه ، فعل نهی بی خبرند صیغه است و فعل نهی چه کلمه است
نهی نهی درجه زمان را راه میزند ، کدام صیغه است که بین از چهار صیغه صرف می شود ؟

تمرین

معلوم کنید افعی مضارع و هر فعلی دیگری را از این مصدرها و صرف کنید
بودن . شدن . هستی . نیستی . ناتوانیدن . مریض بودن
خندیدن . خوابیدن . خوانستن . نخوابستن . برخاستن . خستیدن
کوشیدن . شنیدن . قبول کردن . رد کردن . مدافعت نمودن . ساجد کردن
سجده کردن . مشق کردن . نفاست نمودن . باهوش بودن . غافل شدن . عبادت بجا آوردن
مخبر وقت بودن . در کار با بصورتی کردن . !!!

معلم خوب باشد که متعلمین صادقانه کتبه را برگزیده صرف کنند :

درس پنجم

فعل مجد کلمه است که دلالت کند بر انکار مطلبی در زمان گذشته :

نوشتام . نوشتم لی . نوشتم آ * نوشتم ایم . نوشتم اید . نوشتم ایم

فعل استفهام کلمه است که دلالت کند بر پرسش کسی از کسی کار را :

آیا نوشتم . آیا نوشتی . آیا نوشت * آیا نوشتیم . آیا نوشتید . آیا نوشتند

و حرف استفهام بر تمام صیغه و اهل شود و فعل باشد چه فعل و شبه فعل عبارت

از اسم فاعل و اسم مفعول و مثال آنست چنانکه تفصیل ذکر خواهد شد

تأیید

جاییست ، حرف چه صفت ، حرف چه کلمه فعل و اهل شود ، حرف بیان فعلی و چه صفت

استفهام یعنی چه ، حرف استفهام صفت ، حرف استفهام مخصوص کلمه اسم صفت است و شبه

اسم که نام است ، اسم فاعل چه شباهتی فعل دارد

قرین

معلوم کنید انواع افعال را در میان این کلمات

خشم که بدگو . شود آیا که در درسه نگیند . روزگار طریقت ره بجا پرند . خواهی دید

بیشی . عهد کرد بودم که با به عهد بد بکنم . زید بودم که کرک ز چوپانی دهند

خوبی تو بادی دیگران ثابت میشود . ذلت غیر از عزت خودمان . نسبت چهل عالم

میدهی که علم خود را ثابت کنی از هر جا بی جا بتری !!!

درس هشتم

اسم فاعل اسمی است مشتق از مصدر که دلالت میکند بر کننده کاری :

نویسنده . نویسندگان * درخشنده . درخشندگان

اسم مفعول اسمی است مشتق از مصدر که دلالت میکند بر کسی کاری که او واقع شده

نوشته . نوشته‌ها * مرده . مردگان

تمرین

معلوم کنید هر یکی از صیغه‌های مختلفه را از میان این کلمات .
بدخشنده . آفرید عبادت کنند . بدمن تا بدنبینی . بوش تا عزیز نوی . تو خود

بیک نخیری کسی تو را سبک نیکند . جاهل صاحب جاه میشود . هر که رفت رسید
نیامدی تا آدم . کس نباید بخیل افتاده . خود را خسته میدانی رفیقت را

مرده بدن . کار نیکو کردن از پروردان است . دودخ زده بی ضرر است . با
زده مرد . اینها همه دازده اند . چرا چنین ارفقه و گلگشته‌نی . زنده اند

مردم با بیخبرند . تو بودی که لاف عدل میزدی . یکتایی که سر از ثواب نمی‌شم
کار کرداری تو عقل و دانش و هوش . بیانشو حدیث گرفته و بوش . کتاب گرفته و نوشترا

طغیان میدانی چون بسنو طفلی . برای قطع ظلم روئی شیرین تراز گرفته و بوش هیچ صاحب
هوشی نوشته‌ست . گویند از سر باز بچه چرنی . گران بندی بخیرد صاحب هوش .

درس مفصّل

فعل ماضی صرف می‌شود بسوی شش صیغه :

مفرد متکلم . مفرد مخاطب . مفرد معایب .

جمع متکلم . جمع مخاطب . جمع معایب .

دو صیغه متکلم را متکلم وحده و متکلم مع لغیر بهم می‌گویند

م	نوشتم	م	نوشتی	م	نوشت
چ	نوشتیم	چ	نوشتید	چ	نوشتند

معین

زمان ماضی که از زمان است و فعلی پیدا می‌شود که فاعل در برین داشته باشد ؛ متکلم یعنی چه ؛ مخاطب
 چه معنی است ؛ معایب یعنی چه ؛ متکلم و حد یعنی چه ؛ و شش چه ؛ متکلم مع لغیر یعنی چه ؛ و شش چه ؛
 م و ج در جدول اشاره چیست ؛ شخص دوم ماضی که است ؛ شخص نهم و ششم که است ؛ شخص اول که است

ممرین

صرف کنید ماضی این مصدر را :

دیدن . شنیدن . رسیدن . پرسیدن .

بوسیدن . بوسیدن . بریدن . ترسیدن .

ترکیدن . ترکازدن . تکازدن . تکیدن .

تسیدن . تنانیدن . تابیدن . تابانیدن . تازانیدن .

درس هشتم

فعل ماضی نسبت به دور و نزدیک زمانش به پنج قسم منقسم میشود :

اول ماضی مطلق چه یکجا است مثل باشد چه پنجسال از سرگشته منقسم

دویم ماضی اقرب بزمان تکلم ولی تحصیل نزدیکتر : کفتم

سیم ماضی قریب که زمانش دیرتر از اقرب است : کشفتم

چهارم ماضی بعید که زمانش دورتر از قریب است : کشف بودم

پنجم ماضی ابعد که زمانش بسیار دور بوده : کشف بودم

تفصیل

فعل ماضی چند قسمت است : اگر بخوابی از کار دیرتر ماضی اقرب خبر بدی پس از کار پس برود

بگفتم ماضی خبر خوبی داد : اگر بخوابی از کار پارسال ماضی اقرب خبر بدی پس از کار پس سال

قبل بگفتم ماضی خبر خوبی داد : دوری و نزدیک را بگفتم زمان ملاحظه میکنی قریب و قرب

یا بعید و ابعد میکنی : کار شدنی را که زمانش نیندانی بخوابی خبر بدی بگفتم ماضی خبر بدی

تمرین

در جدول بیاورید ماضی های پنجگانه را به شکل که سینه دارید

از مصدر : نوشتن . خواندن . خوردن . خوابیدن . درس

سی و چهارم را نگاه کردن . جدول کشیدن . تقلید کردن . دانستن

عاز نورزیدن . جمل را چون فرض کردن . کلمه را کلمه صرف کردن .

کلام را کلام صرف نمودن . از مثال حکم اخذ کردن .

درس حکم
 در زمان پیش حالتی داشته‌ای امروز می‌خواهی حالت آن روزت را یک کلمه نقل
 کنی بصیغه ماضی مطلق و اینک که آنرا هم ماضی مطلق هم حکایت حال در ماضی می‌گویند
 جدول صرف ماضی مطلق یا حکایت حال در ماضی

می نوشت	می نوشتم	می نوشتی	می نوشتید
می نوشتی	می نوشتید	می نوشتی	می نوشتید

تعلیق

نحوای از کرده‌های نعت خبری بجهت ام‌صیغه ماضی خبری می‌باشد از ماضی مطلق
 اگر می‌حذف شود باز ماضی مطلق می‌شود یا ماضی دیگر ماضی مطلق را چه حکایت
 حال در ماضی می‌گویند

فرز

ماضی مطلق را صرف کنید و بنویسید از مصدرهای ذیل :

افزودن . افزودن . افزاشن . افزودن . افزاشن . فریضن .
 فرزاندن . فرورفتن . فرستادن . فرادادن . فرزادگان . فرسودن .
 فرودن . فرودن . فرسودن . فرسودن . فرسودن .

جای علم لغت باشند که نقل در سها در روی تریات نناده شده است برای اینکه در
 خط کردنی است باید غایت سبک و راحت باشد ولی تریات فیهنی و عمل کردنی
 پس در تزیب تریات بیشتر صرف اوقات فرمایند

درس یازدهم

جدول صرف ماضی قریب و ماضی بعید بزبان تکلم

ماضی بعید	ج	نوشتم	ج	نوشتم
	چ	نوشته بودم	چ	نوشته بودم
	ح	نوشته بودید	ح	نوشته بودید
	خ	نوشته بودید	خ	نوشته بودید
	ج	نوشته بود	ج	نوشته بود
ماضی قریب	چ	نوشته ام	چ	نوشته ام
	چ	نوشته ایم	چ	نوشته ایم
	ح	نوشته ای	ح	نوشته ای
	خ	نوشته ای	خ	نوشته ای
	ج	نوشته است	ج	نوشته است

تمرین

صرف کنید ماضی قریب و ماضی بعید از این مصدرها را

- خسردن . خسراوردن . خوراندن . خوراندن . خوراندن
- خسیدن . خسانیدن . خمودن . خاریدن . خاراندن
- خسیدن . خشانیدن . رخشانیدن . رخشانیدن . رخشانیدن
- خسیدن . خشانیدن . خشانیدن . آوزاندن . خشانیدن
- خشانیدن . خشانیدن . خشانیدن . خشانیدن . خشانیدن
- خشانیدن . زانیدن . زانیدن .

درس دوازدهم

بخواهی از حال اسلاف خبر بدی یا بزرزش بر کسی خوبهای مشهوره خاطر کرده
از مفاخر مدرسه بشمار آوری فعل را بصیغه ماضی ابعداو میسکنی و
ماضی اسبق هم بگویم صحیح است

جدول صرف ماضی ابعدا از زمان تکلم

ع	دو نمند بوده ام	ع	غیر نمند بوده ام	ع	عالم بوده است
ج	شدین بوده ایم	ج	از نخب بوده ایم	ج	کوچه گرد بوده اند

توضیحات

اسلاف یعنی چه ؟ بزرزش یعنی چه ؟ مفاخر مدرسه یعنی چه ؟ ابعدا
بچه ملاحظه یعنی اسبق است ؟ اسبق بر چه و ابعدا بر چه ؟ در صرف ماضی
ابعدا معاون فعل را حذف کنی و خود فعل را صرف کنی ممکن است یا نه ؟
فعل بعد از حذف معاون ماضی ابعدا میشود پس کدام ماضی میشود ؟

تمرین

صرف کنید ماضی ابعدا از مصدرهای ذیل

توانا بودن . مجتهد بودن . با مجد بودن . عالی همت بودن
با حمیتستی . مقدس بودن . با سطوتی . با صولتی
پولدار شدن . صبر نمودن . ترسم کردن . بخایش نمودن
بامروت بودن . مردانگی کردن . مدانه رفتن . زندانی شدن

در مکتوبات و هم

فعل مضارع نسبت به دور و نزدیک زمانش به قسم منقسم میشود
 اول مضارع مطلق و کجاست بعد صد سال بعد
 دویم مضارع قریب کجاست بعد یا کمتر
 سیم مضارع بعید چه یک روز چه یکقرن بعد از زمان تکلم
 جدول صرف مضارع مطلق با حکایت حال حاضر

ا	ا	ا	ا
می نویسد	می نویسی	می نویسیم	می نویسید
ا	ا	ا	ا
می نویسند	می نویسید	می نویسیم	می نویسید

ملحقین

فعل مضارع چه فعلی است ، فعل مضارع بر چند قسم است ، اگر از
 مضارع تنسیق می آمدند بود پس مضارع مهمل است ، یا نه ، مضارع
 قریب فعل چه زمانی را حکایت میکند ، مضارع بعید از فعل چه زمان
 میدهد ، حکایت حال حاضر یعنی چه ؟

مترین

صرف کنید مضارع مطلق از این مصدرها را

- رنجیدن . خندیدن . درنگیدن . ننگیدن . جنگیدن . رنجدن
- پسندیدن . جنبیدن . جنبانیدن . بکشدن . آینه کشیدن . آینه کشیدن
- آینه کشیدن . آرمیدن . آرمیدن . آرمودن .

درس چهاردهم

جدول صرف مضارع قریب و مضارع بعید بزبان تنگ

مضارع بعید	ع	عظم	ع	عظم
	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست
	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست
	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست
	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست
مضارع قریب	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست
	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست
	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست
	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست
	ع	خوایم بویست	ع	خوایم بویست

تمرین

درف کنید مضارع قریب و بعید را از مصدرهای ذیل

- جویدن . خابیدن . چسبیدن . برچیدن . درویدن
 گردیدن . برچسبیدن . خاریدن . خاراندن . خسبیدن
 خلااندن . خزیدن . خزاندن . خمبیدن . خانندن
 کابویدن . چسبیدن . چابیدن . چاپیدن . چاپانندن
 چویدن . چرخیدن . چرانندن . چرخانندن . چاننیدن
 چسبیدن . چسبیدن . چسبیدن . چسبیدن . چسبیدن
 چربیدن . چربانندن . چرانندن . چربانندن . چاننیدن

درس پانزدهم

فعل امر و فعل نهي برود و نمند: هر با صیغه و امر با کرف
 نهي با صیغه و نهي با کرف . و امر و نهي با صیغه بسوی
 چهار صیغه بیشتر صرف میشوند

مخاطب مفرد و جمع * مخایب مفرد و جمع

هر با صیغه	نهي با صیغه
مخاطب مفرد و جمع	مخاطب مفرد و جمع

تقصیر

فعل امر و نهي مثبت و فعل نهي و نهي مثبت: هر با صیغه نهي چه در امر با کرف یعنی جمع و
 امر و نهي چه بسوی شش صیغه صرف میشوند و در هر با صیغه حرف زاید است یا نه ؟

تمرین

صرف کنید امر و نهي با صیغه را از این مصدرها

چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن
چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن
چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن
چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن	چمانیدن

درس شانزدهم

امرا بحرف و ننی با حرف صرف میشوند بوی شش صیفه چنانکه جدول
 ذیل بتجویف (نقطه گذاری) برودر آید نماید
 جدول امرونی با حرف است

ا	باید مویس	ب	باید مویس	ج	باید مویس
ب	باید مویس	ب	باید مویس	ج	باید مویس

تعلیق

از امرونی بحرف و ننی بد اشتبه شود چه صیفه میشوند و تجویف یعنی چه ؟
 این کلمه [حسد] چه خوانده میشود ؟

تمرین

معلوم کنید انواع ماضی و مضارع را از این عبارات . میخواستم نزد شما بیایم برویم حمام .
 اخوی آمد فرمودند که خواهید آمد هر یک نزد قاضی . نیاید خورد قسم و قاضی را دیدم
 شناخته بودم بهتر شناختم . بگویند که قصات رتبه بگیرند و التزام دادند که گرفته
 باشند . آن خود را همیشه عصر میداند نه من پسند از صرف نام محمودی ناشی گرفته حکم با حق را
 غفیب اتشی خوانند فرودخت که مملکت را خواهند سوخت و خود آتش گیرای آن خواهند شد .
 عصاره عصاره برای نوزش خرم شرف آنگاه که تفاله از وجودشان باقی
 تفاله تفاله شان که از تالان بخش ترند !!!

درس هفتم

حرف ننی عموماً میم است و حرف ننی نون لکن اگر فعل ننی در کلام آمده باشد
 حرف ننی نون استعمال شده است چنانکه شیخ سعدی بوستانش گوید
 (سورای می) باگشت کو چک بخار و اگر فعل ننی اول کلام است فقط میم استعمال
 میشود چنانکه در کلمات یاد مزن لی مثل بختاردم و در ننی بحرف اوات ننی مطلقاً
 نونست و میم استعمال شده است چنانکه در درس شانزدهم گذشت و حرف ننی نون
 و غیر از آن نیست چنانکه در شرحه سلطانی که نیاید فکر کرد چو پانی
 جدول صرف فعل ننی از مضارع مطلق

۱	نمی نویسم	۱	نمی نویسی	۱	نمی نویسند
۲	نمی نویسم	۲	نمی نویسی	۲	نمی نویسند

ملصقین

حرف ننی در کجا نون استعمال میشود ، خدا کند چه صیغه است ، بگویند ننی است یا نه ،
 فعل ننی بر چند قسم است ، اغلب حرف ننی میست ، در اصطلاح علوم حرف ننی چه
 استعمال میشود ، فعل ننی نخر صیغه مضارع است یا از صیغه ماضی هم بسته میشود ،

تمرین

معلوم کنید انواع ننی و فعلی را از میان مثال ذیل : تا میوه رسیده است
 نخواستند نزد دیگدانه بر خیز نسجید حرف مزن ، پنجه خورد ، خمیازه مرد ،
 که نکرده باره کن ، علی نکرده مخر ، میت نکرده مفروش ، نوشته اترا
 مرد نکرده هر کن ، سند بگیر و سنده ۱۱۱

درس پنجم

جدول صرف فعل نغنی از مضارع قریب و مضارع بعید

مضارع بعید	ب	تغیر	ب	تغیر
	ب	تغیریم	ب	تغیرید
	ب	تغیران	ب	تغیران
	ب	تغیران	ب	تغیران
مضارع قریب	ب	تغیر	ب	تغیر
	ب	تغیریم	ب	تغیرید
	ب	تغیران	ب	تغیران
	ب	تغیران	ب	تغیران

تعلیق

فعل نغنی ترغیب است ، فعل نغنی از چه صیغه‌ای بسته شود ، حرف نغنی است
 نونیم چه صیغه است ، نه بینی چه صیغه است ؟

تذکره

معلوم کنید که این مثال چه صیغه هستند : نزدیخ آهنگین بر سنگ
 می نشاید زد دست بر خیدن . نخواهد کرد زوبه گرگ غدار . دوست نیاید
 زد دست در کله باشد ، برد باید بلند وصله باشد . تو خود نمیخواهی
 بزدک شوی . کسی نمیتواند تو را بخلاف خویش تو مجبور کند . تو
 خود را خوار کن کسی تو را خوار نسگیرد . !!!

درس نوزدهم

حرف جحد [عاشازون انکار نمودن] زنی است که بصیغه های فعل منفی
داخل شود و مثبت را منفی میکند
جدول جحد از ماضی مطلق

ا	نی نوشتی	ا	نی نوشت
ب	نی نوشتید	ب	نی نوشتند

ملحقین

جحد یعنی چه ، تعریف فعل جحد چیست ، حرف جحد چیست ، اثرش
چست ، مثبت یعنی چه ، منفی یعنی چیست ، فسر ق بیان
فعل منفی و فعل جحد چیست ، نوشتنی چه صیغه است ؟

طریق

صرف کیند فعل منفی و فعل جحد از این مصدر بار از قسم مطلق

نالیدن . نالبدن . نالیدن . نالیدن . دیدن

دویدن . دریدن . درویدن . دیدن . دزدیدن

کرویدن . کزیدن . کزیدن . کزادن . گیراندن

گردیدن . گردادن . غلطیدن . غلطاندن . گریختن

گریزیدن . افتادن . ایستادن . ایستادن . استادن

دادن . دادن . کردن . فریفتن . فرستادن . فریب دادن

درس بیستم

جدول صرف فعل حجده با ماضی اقرب و ماضی قرین

جد ماضی اقرب	ن	ن	جد ماضی قرین	ن	ن
	نظّم	نظّم		نظّم	نظّم
	نظّمته	نظّمته		نظّمته	نظّمته
	نظّمته	نظّمته		نظّمته	نظّمته
	نظّمته	نظّمته		نظّمته	نظّمته

مرین

صرف کنید حجده ماضی اقرب و حجده ماضی قرین را از این مصداق

- لا ییدن . لاییدن . لاسیدن . لافیدن . لاقیدن .
- آرمیدن . آرزیدن . آوردن . آویندن . آویختن .
- آرنختن . اندوختن . آموختن . آفتن . آشفتن .
- شغیدن . شغتن . شغفتن . شنویدن . شنیدن .
- نیشتن . نویارن . لیباردن . لیریدن . لیرازن .